

Uchwała Nr XXXII/273/09

Rady Gminy Mrągowo

z dnia 30 grudnia 2009r.

**w sprawie przyjęcia „GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD
DZIECKIEM I RODZINĄ NA LATA 2009-2013 W GMINIE
MRĄGOWO”**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr . 142 poz. 1592 z późn. zm.), oraz art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.)

Rada Gminy Mrągowo uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Gminny program profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2009-2013 w Gminie Mrągowo” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mrągowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Olender

Załącznik

do Uchwały Nr XXXII/273/09
Rady Gminy Mrągowo
z dnia 30 grudnia 2009r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ
NA LATA 2009-2013
W GMINIE MRĄGOWO**

OPRACOWANIE:
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Mrągowie

Mrągowo, grudzień 2009r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Zadanie to winno być realizowane przede wszystkim przez:

- wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo – wychowawczych;
- poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
- zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury Gminy.

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Ochrona praw rodziny i dziecka.
2. Pierwszeństwo prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie.
3. Kompleksowość działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodzin.
4. Pierwszeństwo dziecka do ochrony i praw – zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną.
5. Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju jednostkowego i zbiorowego – priorytet dla rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności każdego dziecka.
6. Profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i młodego pokolenia.
7. Promocja rozwiązań programowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania.
8. Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

2. CELE PROGRAMU

1. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.
2. Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną.
3. Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci.
4. Promowanie zdrowego stylu życia.
5. Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka oraz minimalizacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży.
6. Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych.
7. Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, demoralizacją i przestępczością.

3. PRIORYTETY GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin:

1. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży;
2. Tworzenie infrastruktury instytucjonalno – organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z deficytami edukacyjno-wychowawczymi i nieprzystosowanymi społecznie;
3. Tworzenie zintegrowanych programów przeciwdziałania przemocy, wykołajenia i przestępczości młodego pokolenia.

4. OBSZAR GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

4.1. FUNKCJONOWANIE RODZINY

CELE:

1. pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji (praca z rodziną);
2. wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego;
3. współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką nad rodziną oraz przemocą w rodzinie;
4. wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny;
5. wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo – wychowawczych.

ZADANIA:

1. zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym czasowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej w sytuacjach kryzysowych;
2. warunkowanie pomocy przez zawieranie kontraktów;
3. udostępnienie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego;
4. zorganizowanie wsparcia dla ofiar przemocy;
5. prowadzenie i rozwijanie świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczej;
6. dofinansowanie dożywiania dzieci w stołówkach szkolnych i przedszkolnych ;
7. rozwój i realizacja oferty imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci z rodzin patologicznych;

8. budowanie sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz ofiar przemocy i wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
9. opracowanie raportu na temat warunków życia rodzin oraz dzieci i młodzieży;
10. inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny, wzmocnieniu czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego;
11. rozbudowa zaplecza usługowego wspierającego rodzinę w wypełnianiu jej funkcji i zadań;
12. rozwijanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych;
13. organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjno-warsztatowych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży;
14. włączenie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci.
15. rozwijanie form opieki krótkoterminowej;
16. rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie;
17. budowanie systemu wsparcia dla rodzin i edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą;
18. budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców służących rozpoznawaniu zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży.

4.2. SYTUACJA MATERIALNA RODZINY

CELE:

1. poprawa standardu i jakości życia rodzin umożliwiających realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiągnięciu samodzielności, zaradności, niezależności i odpowiedzialności jej członków;
2. wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem.

ZADANIA:

1. diagnoza i monitoring warunków i jakości życia rodziny;
2. rozbudowa zintegrowanego systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodzin z osobą długotrwale bezrobotną);
3. rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub osobami starszymi;
4. dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych;
5. zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych.

4.3. EDUKACJA

CELE:

1. wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej;
2. promocja i wspieranie uczniów uzdolnionych;

ZADANIA:

1. włączanie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych i ludzi niepełnosprawnych oraz zagrożenia cywilizacyjne i zachowania prowadzące do utraty bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i socjalnego;
2. wspieranie zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia;

3. szkoła jako placówka integrująca wiedzę z różnych dziedzin; służąca wszechstronnemu rozwojowi indywidualnemu, ucząca krytycyzmu oraz angażująca i przygotowująca uczniów do rozwiązywania problemów jednostki, rodziny i społeczności;
4. wypracowanie procedury efektywnej selekcji, wyróżniania, nagradzania i monitoringu rozwoju młodzieży uzdolnionej.

4.4. WYCHOWANIE

CELE:

1. wsparcie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania;
2. ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem.

ZADANIA:

1. kontynuowanie, wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży;
2. inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego;
3. wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego i szerszych zbiorowości;
4. inicjowanie programów informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną, sposobach prewencji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych;

4.5. SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK

CELE:

1. rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo- rekreacyjnych;
2. promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie.

ZADANIA:

1. współpraca z klubami sportowymi;
2. wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
3. wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej turystycznej;
4. wspieranie zajęć rekreacyjnych i sportowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych;
5. wspieranie różnych form turystyki krajowej;
6. realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego;
7. poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych;
8. w okresie wakacyjnym zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży;

4.6. ZDROWIE I SPRAWNOŚĆ

CELE:

1. kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego (poza pakietem ubezpieczenia zdrowotnego).

ZADANIA:

2. wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia i sprawności młodego pokolenia;
3. realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne itp.);
4. realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole – wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia;
5. realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi.

4.7. BEZPIECZEŃSTWO – PATOLOGIE

CELE:

1. zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i społecznej pewności siebie dzieci i młodzieży;
2. przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży;
3. profilaktyka przestępczości dziecięcej i młodzieżowej.

ZADANIA:

1. wspieranie programów ilustrujących zagrożenia współczesności i sposoby prewencji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną;
2. promocja programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych z policją;
3. promocja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniem, adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki);
4. szkolenia dla nauczycieli związane z uzależnieniami i przemocą;
5. kontrola zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu dzieciom i młodzieży;
6. diagnoza skali zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży;
7. propagowanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym;
8. promocja działalności programu NIEBIESKA LINIA ;
9. tworzenie programów integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania dewiacjom i patologii wśród młodzieży i dzieci.

REALIZATORZY

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie,
2. Placówki oświatowe,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Samorząd lokalny,
5. Organizacje pozarządowe,
6. Kościół.